

Ciljni popis strašničinega mravljiščarja (*Phengaris teleius*) na območju Krajinskega parka Ljubljansko barje v letu 2017

končno poročilo

Miklavž na Dravskem polju
September 2017

Pogodba št. 430-042/2017-6: Izvedba ciljnega popisa strašničinega mravljiščarja na območju
Krajinskega parka Ljubljansko barje

Ciljni popis strašničinega mravljiščarja (*Phengaris teleius*) na območju Krajinskega parka Ljubljansko barje v letu 2017

končno poročilo

Naročnik:

**Javni zavod Krajinski park Ljubljansko barje
Podpeška cesta 380
1357 Notranje Gorice**

Izvajalec:

**Center za kartografijo favne in flore
Antoličičeva 1
SI-2204 Miklavž na Dravskem polju**

Datum:
29. 9. 2017

Center za kartografijo favne in flore

Direktor
Mladen Kotarac, univ. dipl. biol.

SEZNAM DELOVNE SKUPINE

Center za kartografijo favne in flore

Antoličičeva 1, SI-2204 Miklavž na Dravskem polju

Barbara Zakšek, univ. dipl. biol. – terensko delo, poročilo

Nika Kogovšek, univ. dipl. biol. – terensko delo, poročilo

Marijan Govedič, univ. dipl. biol. – terensko delo (popisovanje zdravilne strašnice)

Zunanji sodelavci

Pri terenskem delu (popisovanju zdravilne strašnice) je v okviru študijske prakse sodelovala tudi Nastja Rom.

Priporočen način citiranja:

Zakšek, B. & N. Kogovšek, 2017. Ciljni popis strašničinega mravljiščarja (*Phengaris teleius*) na območju Krajinskega parka Ljubljansko barje v letu 2017. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 9 str. [Naročnik: Javni zavod Krajinski park Ljubljansko barje.]

Sestavni del poročila je CD s poročilom v pdf in doc obliki ter digitalnimi podatki v ESRI Shape (shp) obliki.

KAZALO

KAZALO SLIK.....	3
1. UVOD.....	4
2. METODE DELA	5
3. REZULTATI IN DISKUSIJA.....	6
4. VIRI.....	9

KAZALO SLIK

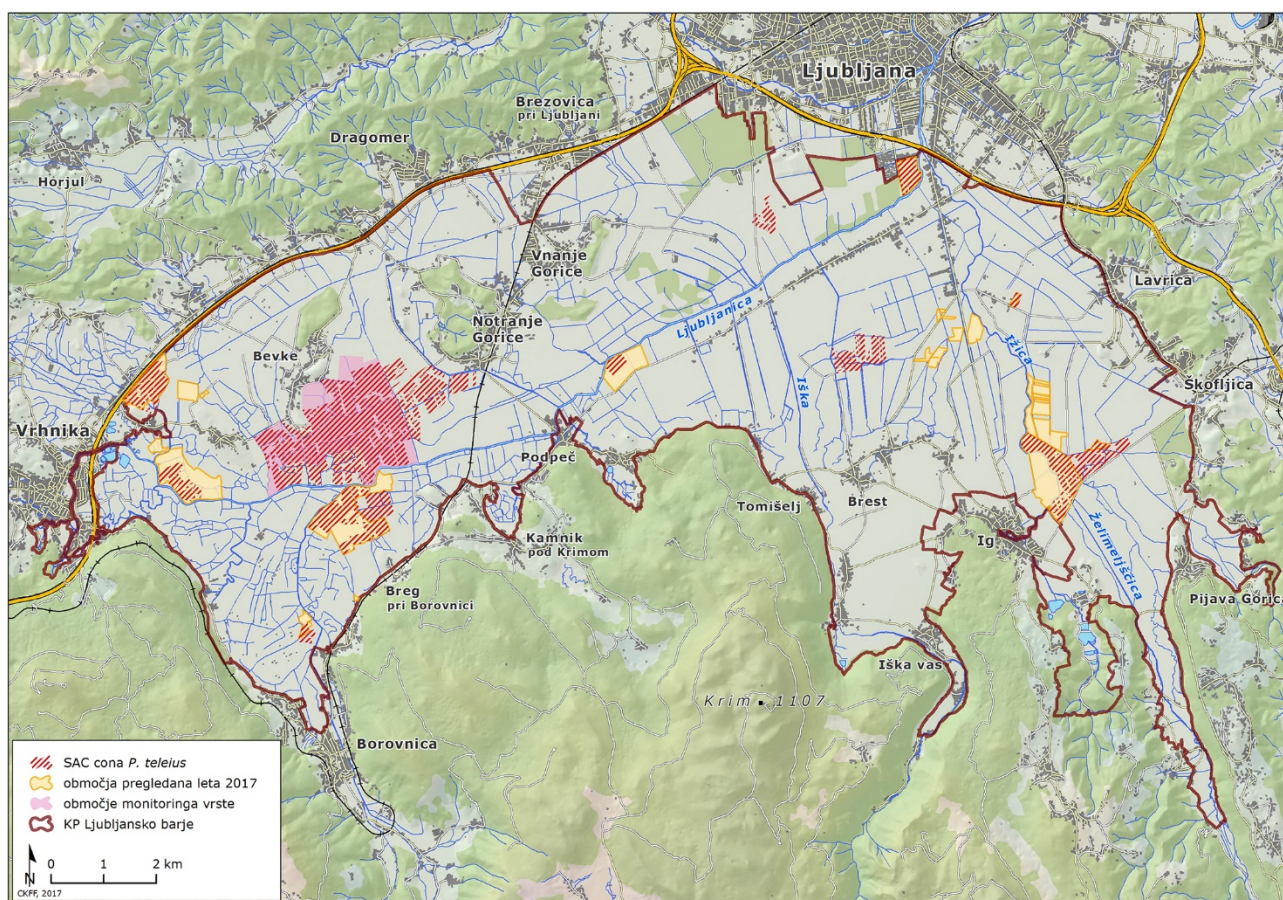
Slika 1: Pregledana območja v letu 2017 in cona habitata strašničinega mravljiščarja (<i>P. teleius</i>) na Ljubljanskem barju.	5
Slika 2: Število zdravilne strašnice (<i>S. officinalis</i>) na travnikih pregledanih v letu 2017 – zahodni in osrednji del.....	6
Slika 3: Število zdravilne strašnice (<i>S. officinalis</i>) na travnikih pregledanih v letu 2017 – vzhodni del.....	7
Slika 4: Število osebkov strašničinega mravljiščarja (<i>P. teleius</i>) opaženih v letu 2017 in na območju državnega monitoringa vrste v letu 2016 (Zakšek in sod. 2016).	8

1. UVOD

Strašničin mravljiščar (*Phengaris teleius*) je na Ljubljanskem barju razširjen predvsem v zahodnem in jugovzhodnem delu (Verovnik in sod. 2012). Stanje strašničinega mravljiščarja se redno spremlja zgolj na območju Bevk, kjer se izvaja državni monitoring te vrste (Verovnik in sod. 2009, 2015, Zakšek in sod. 2012, 2016). Vse ostale znane populacije strašničinega mravljiščarja znotraj Krajinskega parka Ljubljansko barje so bile nazadnje pregledane v letu 2012 (Zakšek in sod. 2012). Zato je bil namen te naloge pridobiti recentne podatke o pojavljanju strašničinega mravljiščarja na območju Krajinskega parka Ljubljansko barje izven območja rednega monitoringa vrste pri Bevkah.

2. METODE DELA

Pregledali smo vse znane lokacije strašničinega mravljiščarja izven območja monitoringa pri Bevkah, ki pa so znotraj cone habitata za vrsto znotraj Natura 2000 območja, ki je dobre kvalitete (slika 1, ZRSVN 2017). Lokacij, ki so bile že leta 2012 (Zakšek in sod. 2012) opredeljene kot neprimerne, ne glede na njihovo lego znotraj cone, nismo pregledovali. Dodatno smo pregledali vse lokacije, za katere smo razpolagali s podatki za zdravilno strašnico (*Sanguisorba officinalis*), hranilno rastlino gosenic strašničinega mravljiščarja.

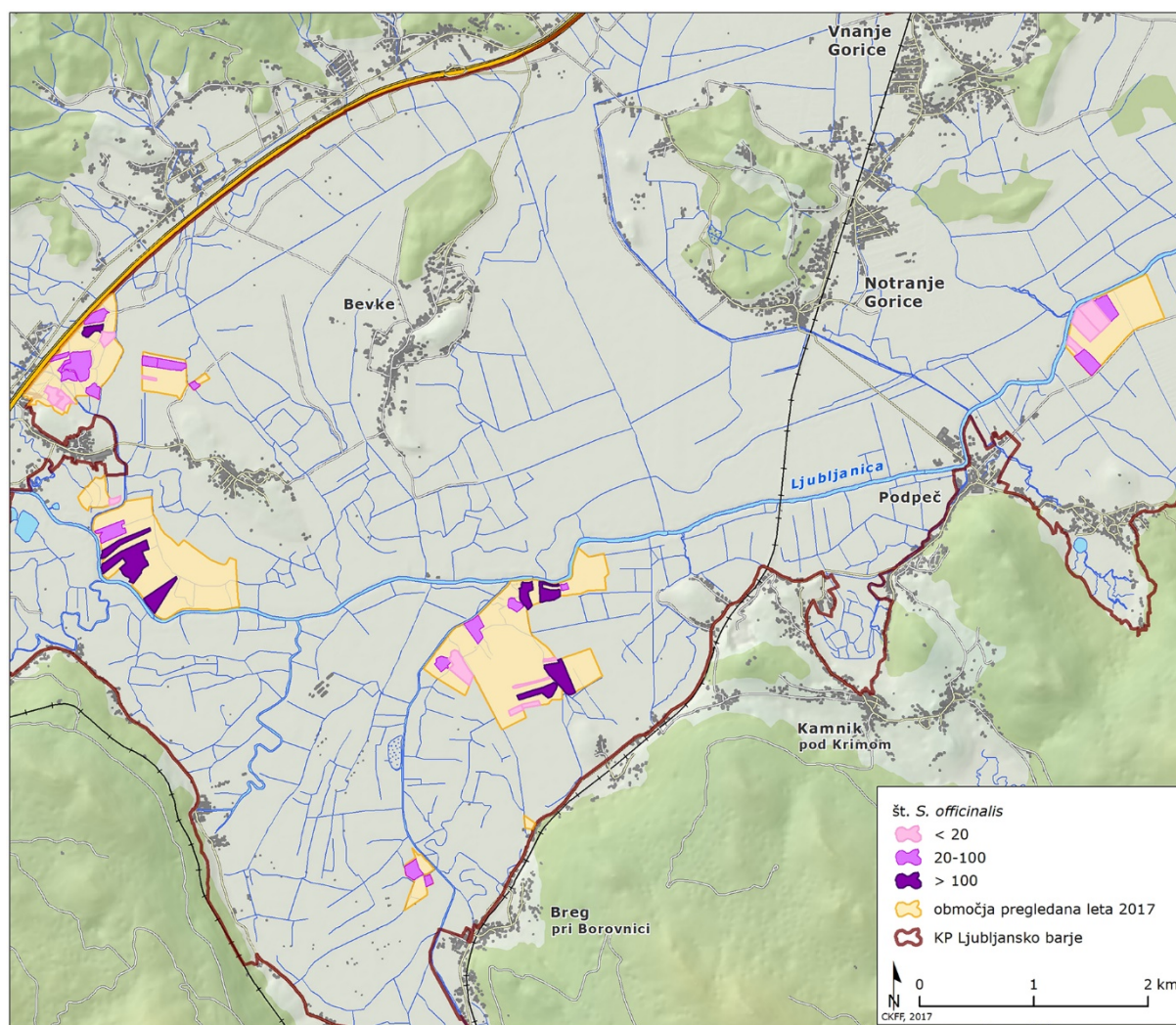

Slika 1: Pregledana območja v letu 2017 in cona habitata strašničinega mravljiščarja (*P. teleius*) na Ljubljanskem barju.

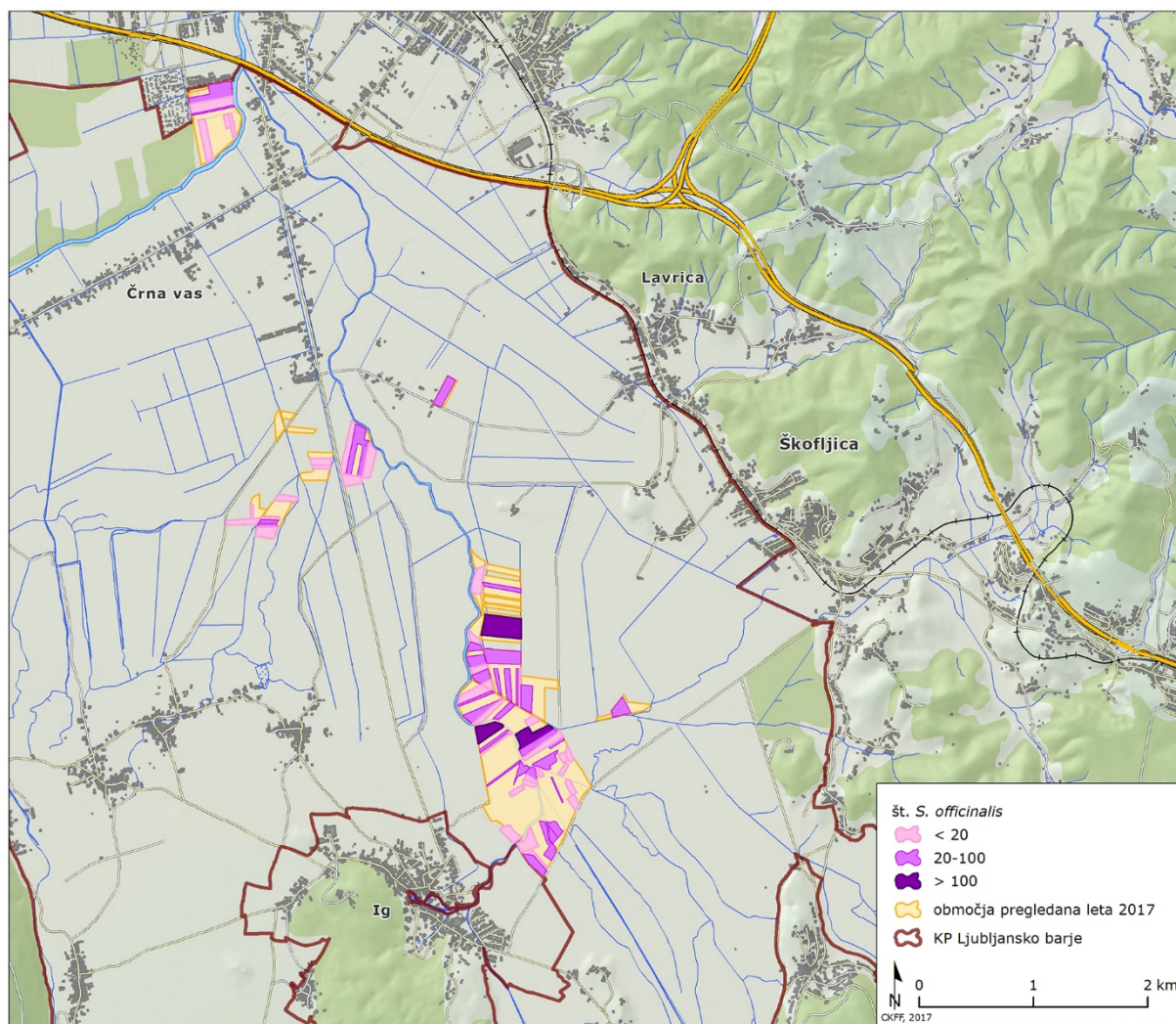
Terensko delo je potekalo od 19. julija do 9. avgusta 2017 po metodologiji državnega monitoringa (Verovnik in sod. 2009). Izvedli smo enkratni pregled v času vrha pojavljanja odraslih osebkov. Točno lokacijo vsakega opaženega odraslega osebkov smo zabeležili z GPS napravo. Ti podatki so naročniku predani v digitalni obliki in niso posebej predstavljeni na preglednih kartah. Na travnikih smo tudi ocenili število zdravilne strašnice v treh razredih: do 20, 20–100 in nad 100 rastlin.

3. REZULTATI IN DISKUSIJA

Pregledali smo 495,5 ha površin. Zdravilno strašnico smo zabeležili na 156,4 ha, kar predstavlja potencialno primeren habitat strašničnega mravljiščarja. Od tega je bilo največ površin travnikov ocenjenih s številom zdravilne strašnice 20–100 (68,5 ha), sledili so travniki z manj kot dvajsetimi zdravilnimi strašnicami (54,2 ha). Najmanj pa je bilo travnikov z več kot 100 zdravilnimi strašnicami na travnik, 33,7 ha (sliki 2 in 3). Za primerjavo je bilo leta 2016 na območju Bevk opredeljenih 84,1 ha travnikov kot potencialno primernih (z zdravilno strašnico) za vrsto.

Slika 2: Število zdravilne strašnice (*S. officinalis*) na travnikih pregledanih v letu 2017 – zahodni in osrednji del.

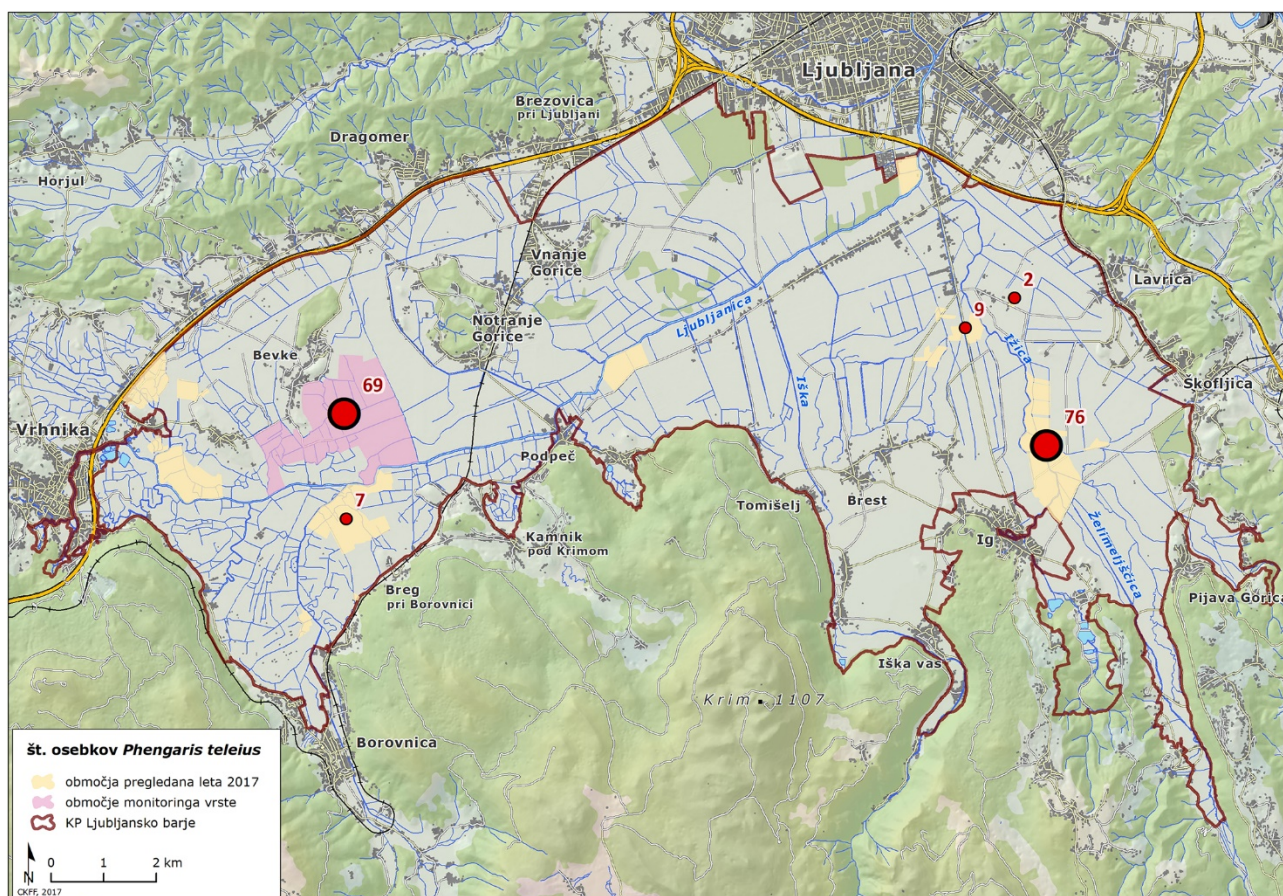

Slika 3: Število zdravilne strašnice (*S. officinalis*) na travnikih pregledanih v letu 2017 – vzhodni del.

Skupno smo opazili 94 strašničnih mravljiščarjev, od 1 do 14 osebkov na travnik. Večina jih je bila opaženih na vzhodnem delu Ljubljanskega barja severovzhodno od Iga (slika 4). Skupno število opaženih osebkov v letu 2017 na tem območju (76) je podobno številu na območju državnega monitoringa pri Bevkah, kjer je bilo v letu 2016 opaženih 69 osebkov (Zakšek in sod. 2016). Prav tako je tudi podobno število opaženih metuljev ob enkratnem pregledu na posameznem travniku.

Vrste nismo potrdili na območjih pri Vrhniku, čeprav je habitat tam še vedno prisoten. Vrsta je bila tam nazadnje opažena leta 2012. Prav tako vrste nismo potrdili v osrednjem delu Ljubljanskega barja.

Na podlagi rezultatov letošnjega leta lahko zaključimo, da je območje severovzhodno od Iga zelo pomembno za strašničinega mravljiščarja na Ljubljanskem barju in tako poleg območja pri Bevkah predstavlja pomemben center razširjenosti na območju KP Ljubljansko barje. Sklepamo, da je vrsta razširjena na Ljubljanskem barju tudi drugje, še posebej širše v okolici Iga. Pri tem želimo izpostaviti, da je bil del populacije pri Igu najden izven obstoječe dobre cone za vrsto, zato predlagamo, da se cona ustrezno dopolni glede na novo znanje in predpostavko, da je vrsta lahko razširjena tudi širše, kot je naše trenutno vedenje.

Slika 4: Število osebkov strašničnega mravljiščarja (*P. teleius*) opaženih v letu 2017 in na območju državnega monitoringa vrste v letu 2016 (Zakšek in sod. 2016).

4. VIRI

- Verovnik, R., F. Rebeušek & M. Jež, 2012. Atlas dnevnih metuljev (Lepidoptera: Rhopalocera) Slovenije [Atlas of butterflies (Lepidoptera: Rhopalocera) of Slovenia]. Atlas faunae et florae Sloveniae 3. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 456 str.
- Verovnik, R., T. Čelik, V. Grobelnik, A. Šalamun, T. Sečen & M. Govedič, 2009. Vzpostavitev monitoringa izbranih ciljnih vrst metuljev. Končno poročilo (IV. mejnik). Biotehniška fakulteta, Univerza v Ljubljani, Ljubljana. 150 str. [Naročnik: Ministrstvo za okolje, prostor in energijo, Agencija RS za okolje, Ljubljana.]
- Verovnik, R., V. Zakšek, M. Govedič, B. Zakšek, N. Kogovšek, V. Grobelnik & A. Šalamun, 2015. Vzpostavitev in izvajanje monitoringa izbranih ciljnih vrst metuljev v letih 2014 in 2015. Končno poročilo. Biotehniška fakulteta, Ljubljana. 154 str., digitalne priloge. [Naročnik: Ministrstvo za okolje in prostor, Ljubljana.]
- Zakšek, B., M. Govedič, N. Kogovšek, A. Šalamun & R. Verovnik, 2012. Vzpostavitev in izvajanje monitoringa izbranih ciljnih vrst metuljev v letu 2012. Poročilo. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 156 str. [Naročnik: Ministrstvo za kmetijstvo in okolje, Ljubljana.]
- Zakšek, B., R. Verovnik, V. Zakšek, N. Kogovšek, M. Govedič, A. Šalamun, V. Grobelnik & A. Lešnik, 2016. Monitoring izbranih ciljnih vrst metuljev v letu 2016. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 109 str., digitalne priloge. [Naročnik: Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Ljubljana].
- ZRSVN 2017, Cone vrst in habitatnih tipov (http://www.zrsvn.si/sl/informacija.asp?id_meta_type=62&id_informacija=612, dostop 15. 9. 2017).